

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Arařtırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

14 Eylül – 20 Eylül 2020

Hazırlayanlar: Ganim ARVAS, Melek Özlem AYAS, Aykut KARAKUŐ, Nazlı KOCA, Pelin YÜCEL

1) AB-ÇİN LİDERLER ZİRVESİ KARARLARI

22 Haziran'da yapılan AB-Çin zirvesinin devamı niteliğindeki liderler zirvesi, 14 Eylül'de video konferans yöntemiyle gerçekleşti. AB ile Çin'in özellikle insan hakları, ticaret ve ekonomi politikasıyla ilgili farklı görüş ve uygulamaları iki tarafın ilişkilerinde uzun süredir devam eden bir uyuşmazlığa sebep oluyordu. AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in ve AB dönem başkanı Almanya'nın Başbakanı Angela Merkel'in de katıldığı zirvede, ticaret ve yatırım, iklim değışikliği ve bio çeşitlilik, küresel salgın ve uluslararası siyasi meseleler görüőüldü. AB-Çin Yatırım Anlaşması (CAI) için kaydedilen ilerleme memnuniyetle karşılanırken, AB ürünlerinin Çin pazarına erişiminde atılması gereken adımlar üzerinde durularak; özellikle tarımsal ürünler, finansal hizmetler ve dijital sektör alanlarında Çin hükümetinin Avrupalı yatırımcılara eşit rekabet şartları sağlaması istendi. İklim değışikliği konusunda ise, sera gazı salınımının azaltılmasında Çin'in büyük sorumluluğu olduğu ve ulusal emisyon sistemini en kısa zamanda hayata geçirmesi gerektiği ifade edildi. Küresel salgınla ilgili olarak, salgının yayılmasının önlenmesi, aşı ve tedavi olanaklarının geliştirilmesi gibi konularda AB ile Çin'in ortak sorumluluğa sahip olduğu vurgulandı. Uluslararası siyasi meseleler konusunda ise Çin'den uluslararası hukuk çerçevesinde hareket etmesi istenirken; Hong Kong'daki gelişmelerden ve Şincan Uygur özerk bölgesi ile Tibet'te azınlıklara yapılan muamelelerden duyulan kaygı dile getirildi. Ayrıca Çin'in Güney Çin Denizi'nde tansiyonu arttırıcı hareketlerden kaçınması ve Çin'in Afrika'nın sürdürülebilir kalkınmasına verdiği destekte uluslararası standartlara bağlı kalması gerektiğinin altı çizildi. Zirve sonunda taraflar ayrıca Afganistan barış görüşmelerinin yeniden başlamasından duydukları memnuniyeti ve İran nükleer anlaşması kapsamındaki Müşterek Eylem Planı'na bağlılıklarını ifade etti.

Council of the European Union (14 Eylül 2020), EU-China leaders' meeting via video conference, 14 September 2020, Erişim Adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2020/09/14/>

CNBC Europe News (14 Eylül 2020), Trade, human rights and climate: Disagreements dominate EU-China summit, Erişim Adresi: <https://www.cnbc.com/2020/09/14/eu-china-relations-put-to-the-test-in-virtual-summit.html>

2) MORİA FAİCASINDAN SONRA ALMANYA 1500 MÜLTECİ KABUL EDECEK

Almanya, 8 Eylül'de Yunanistan'daki Moria Mülteci Kampında çıkan yangından sonra yaşanan trajediyi hafifletmek için bir adım atmaya karar verdi. Yangından sonra kampta bulunan 12 bin mülteci korunmasız kalmıştı. 15 Eylül Salı günü Alman Ekonomi Bakanı Olaf Scholz tarafından yapılan açıklamada, 12 bin mülteci arasından 1500'den fazla mültecinin Almanya'ya kabul edileceği beyan edildi. Bu kapsamda 408 çocuklu ailenin ilk etapta Almanya'ya kabul edileceği açıklandı. Ancak Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer, bu kapsamlı kabulün bir yanlış anlaşılmaya yol açmaması gerektiğini vurguladı. Mültecilerin standart prosedürlerin etrafından dolaşabileceklerini düşünmemelerinin önemli olduğunu belirten Seehofer, Avrupa Birliği çapında ortak göçle mücadele politikası için de çaba sarf edilmesinin elzem olduğunu ve Almanya'nın göç sorununu kendi başına çözmeye istekli olduğu izlenimini vermemesi gerektiğini ifade etti. Seehofer, şu anda AB dönem başkanlığını yürüten Alman hükümetinin bir çözüm bulmasını istiyor.

Deutsche Welle, (15 Eylül 2020), Germany to take in some 1,500 migrants from Greece, Erişim Adresi: <https://www.dw.com/en/germany-to-take-in-some-1500-migrants-from-greece/a-54930075>

Deutsche Welle, (17 Eylül 2020), The EU's refugee policy: Doomed to division?, Erişim Adresi: <https://www.dw.com/en/the-eus-refugee-policy-doomed-to-division/a-54961827>

3) AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAN ORMANSIZLAŞMAYLA SAVAŞ

Avrupa Parlamentosu (AP), Komisyon'un 2019 yılında yayınladığı bir tebliğe cevap niteliğinde bir karar aldı. Bağlayıcı olmayan karar, ormanların ve bio çeşitliliğin korunmasına yönelik olarak AB'nin daha fazla önlem almasını içeriyor. Genel Kurul oturumunda, AB'nin 2030 bio çeşitlilik stratejisi doğrultusunda, orman ekosistemlerinin korunması ve eski haline getirilmesi için bağlayıcı hedefler konulması istendi. AP Komisyon'a da bir çağrıda bulunarak, ormansızlaşmaya, doğal ekosistemlerin bozulmasına ve yaşam alanlarının yok edilmesine AB'deki finansal kuruluşların ya da bankaların doğrudan ya da dolaylı bir katkısının olmaması için Komisyon'un durum tespiti kuralları belirlemesini talep etti. Genel Kurul'da kabul edilen karara göre Komisyon'un ayrıca, AB'de satılan ürünlerin ormansızlaşmaya yol açacak şekilde üretilen ürünler olmamasını sağlamaya yönelik tedbirler alması istendi. Üçüncü ülkelerle yapılan ticaret ve yatırım anlaşmalarının da ormansızlaşmayı önleyen bağlayıcı hükümler içermesi ifadesi kararda yer aldı; ormansızlaşmanın bio çeşitlilik kaybına ve dolayısıyla iklim değişikliğine sebep olduğu vurgulandı. AP'nin kararında birincil önemdeki ormanların önemine dikkat çekilerek, yeniden ağaçlandırmanın iklim değişikliğine karşı önemli bir adım olduğu ancak sonradan dikilen ağaçların, ilk ormanların yerini tutamadığı ifade edildi.

News European Parliament (16 Eylül 2020), Green Deal: measures to step up the fight against global deforestation, Erişim adresi: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200910IPR86827/green-deal-measures-to-step-up-the-fight-against-global-deforestation>

4) BELARUS YAPTIRIMLARINA KIBRIS ENGELİ

Avrupa Birliği'nin 40 Belaruslu yetkiliye uygulayacağı yaptırımlar Güney Kıbrıs engeline takıldı. Güney Kıbrıs, Akdeniz'deki sondaj faaliyeti nedeniyle AB'den Türkiye'ye yaptırım uygulanmasını talep etmiş; ancak bu talebi karşılık bulmamıştı. Belarus yaptırımlarını veto ederek süreci rehin alan Güney Kıbrıs bu yolla AB'yi dize getirmeye çalışıyor. Çarşamba günü AB büyükelçilerinin toplantısında söz alan diplomatlar, Kıbrıs'ın Belarus'u bir pazarlık meselesi haline getirmesinin doğru olmadığını belirtirken; Kıbrıs'ın yaptırım istediğinde yalnız olduğunu vurguladı. Ayrıca yaptırımların gecikmesinin AB'nin itibarına da zarar vereceği düşünülüyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen Çarşamba günü yaptığı açıklamada, AB'nin Belarus halkının yanında olduğunu ve ister Hong Kong, ister Moskova veya ister Minsk'te olsun değerler konusunda açık ve hızlı bir pozisyon alması gerektiğini ifade etti.

“Avrupa’nın son diktatörü” olarak tanımlanan Belarus lideri Alexander Lukashenko’yu içermediği öğrenilen yaptırım listesinin uygulamaya konulabilmesi için Güney Kıbrıs’ın vetosunu kaldırması gerekiyor. AB dışişleri bakanları toplantısında konuşulması planlanan ve vetoya takılan yeni listede de varlık dondurma ve seyahat yasağı koyma kararı yer alıyor.

The Guardian, (17 Eylül 2020), EU Belarus sanctions in doubt as Cyprus demands action against Turkey, Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/world/2020/sep/17/eu-belarus-sanctions-in-doubt-as-cyprus-demands-action-against-turkey>

Greek City Times, (18 Eylül 2020), Cyprus resilient against EU pressure to approve Belarus sanctions when Turkish actions are sidelined, Erişim Adresi: <https://greekcitytimes.com/2020/09/19/cyprus-resilient-against-eu-pressure-to-approve-belarus-sanctions-when-turkish-actions-are-sidelined/>

5) AB SERA GAZI SALINIMINI DÜŞÜRDÜ

Avrupa Birliği, ozon tabakasına zararlı maddelerin tüketiminin düşürülmesi hedefine doğru ilerliyor. Hem uluslararası Montreal Protokolü hem de AB Ozon Yönetmeliği’ndeki hedefleri tutturmak için çalışan Avrupa Birliği’nden yapılan son açıklamada önemli veriler paylaşıldı. Çevre Ajansı tarafından yayımlanan son verilere göre, AB’nin 2019’daki sera gazı emisyonu 2018 yılıyla karşılaştırıldığında yüzde 4’e yakın azaldı. Ayrıca AB, 2019’da ozon tabakasına zarar veren maddelerin tüketimini de azalttı. AB’nin küresel salgından önceki sera gazı emisyonunu gösteren veriler, aynı zamanda topluluğun hızlı ekonomik büyümesinin gerçekleştiği bir döneme ait. Bu sonucun, AB genelinde iklim değişikliğine karşı alınan etkili önlemlere bağlı olarak ortaya çıktığı biliniyor. Son veriler AB’nin 1990 yılı emisyon seviyelerinin yaklaşık yüzde 24 altında kaldığını gösteriyor. 2014’ten bu yana düşürülen sera gazı emisyonu oranları, 2020 hedefi olarak belirlenen yüzde 20’lik azaltma hedefinin altında kalıyor ve AB’nin 2050 yılı sıfır emisyon hedefine ulaşabileceğine dair önemli bir gösterge olarak da kabul ediliyor.

European Environment Agency (17 Eylül 2020), Sharpest decrease of the decade in EU’s greenhouse gas emissions in 2019, before impacts of COVID-19, Erişim Adresi: https://www.eea.europa.eu/highlights/sharpest-decrease-of-the-decade?utm_source=EEASubscriptions&utm_medium=RSSFeeds&utm_campaign=Generic

6) AB İRKCİLİĞİ ÖNLEMELERİ İÇİN ADIM ATIYOR

Avrupa Komisyonu tarafından ırkçılığın önlemeye yönelik 5 senelik eylem planı hazırlandı. 2020-2025 yıllarını kapsayacak plan; AB hukukunun daha iyi uygulanması, ayrımcılıkla, ırkçılıkla, yabancı düşmanlığıyla mücadele için yasalarda var olan boşlukların daha iyi doldurulması, ülkeler arası daha yakın bir koordinasyon kurulması, Komisyon’un ırkçılıkla mücadele için bir koordinatör atması ve yılda en az iki kez toplanarak paydaşlarla düzenli diyalog başlatılması, üye devletlerin 2022’nin sonuna kadar ırkçılığa ve ırk ayrımcılığına karşı ulusal eylem planlarını kabul etmeye teşvik edilmesi, AB personelinin çeşitliliğinin artırılması gibi önlemleri içermektedir. Belirtilen çerçevede bir sonraki adımda ise eylem planında belirtilen maddelerin uygulanmasının izleneceği ilerlemenin raporlanacağı ve gerektiğinde eyleme geçileceği vurgulandı.

Konuyla ilgili konuşan Avrupa Komisyonu Şeffaflık ve Avrupai Değerler Başkan Yardımcısı Vera Jourova, “Dünya genelindeki protestolar bize açık bir mesaj gönderiyor. Değişimi şimdi yapmalıyız. Bu hiç kolay olmayacak ancak değişim şart. Gerekirse mevzuatı güçlendirmekten çekinmeyeceğiz. AB Komisyonu, işe alma politikasını Avrupa toplumunu daha iyi yansıtabilecek şekilde uyarlayacak.” diye konuştu.

Avrupa Konseyi Başkanı Ursula von der Leyen ise, “İrkçilik hakkında konuşmalıyız ve harekete geçmeliyiz. Bu yönde bir irade varsa, bunu değiştirmek her zaman mümkündür. İrkçılığı kınayan bir toplumda yaşamaktan memnunuz fakat orada durmamalıyız. Avrupa Birliği’nin sloganı çeşitlilik içinde birleşmektir. Görevimiz bu kelimelere uymak ve anlamlarını yerine getirmektir.” dedi. Komisyon başkanının konuşmasına Avrupa Parlamentosu üyelerinden de destek geldi. Avrupa Parlamentosu’nun ırkçılık karşıtı ve çeşitlilik grubu eş lideri olan Alman Yeşiller Partisinin üyesi Pierrette Herzberger-Fofana, ırkçılığa karşı kurulacak

koordinatörlük çağrılarının karşılık bulmasından memnuniyetlerini dile getirdi ve bunun sürdürülebilir olmasına dikkat çekti.

European Commission, (17 Eylül 2020), EU Anti-racism Action Plan 2020-2025, Erişim Tarihi: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combatting-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-anti-racism-action-plan-2020-2025_en

European Commission, (18 Eylül 2020), State of the Union: A new Action Plan to turn the tide in the fight against racism, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1654

The Parliament Magazine, (18 Eylül 2020), EU to appoint first ever Anti-Racism Coordinator, Erişim Adresi: <https://www.theparliamentmagazine.eu/news/article/eu-to-appoint-first-ever-antiracism-coordinator>

7) DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ'NDEN AVRUPA'YA SALGIN UYARISI

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölge Direktörü Hans Kluge, düzenlediği basın toplantısında koronavirüs vakalarında Avrupa'da son haftalarda görülen artışa dikkat çekti ve bu sorunu Avrupa'nın bir uyanış çağrısı olarak değerlendirmesi gerektiğini belirtti. Kluge, sadece geçtiğimiz hafta kıta genelinde 300 bin yeni vaka kaydedildiğini ve son haftalarda görülen yeni vakaların Mart ayındaki ilk tepe noktasını aştığını hatırlattı. Direktör, salgınla mücadeleden çok şey öğrenen Avrupa'nın, yeni yükseliş dalgasıyla mücadelede başarılı olacağını da ifade etti. Avrupa Bölge Direktörü, vakalarda görülen artışın daha kapsamlı test yapılmasının bir göstergesi olduğunu söylemekle birlikte, Ekim ve Kasım aylarında koronavirüs kaynaklı ölümlerde de artış beklendiğinin altını çizdi. Son iki haftada AB ülkelerinin yarısından fazlasında yeni vaka sayıları ikiye katlandı ve kıta genelinde salgının başından bu yana görülen vakalar 5 milyona, ölenlerin sayısı ise 228 bine ulaştı. Baharda alınan sıkı önlemlerin vaka sayılarını aşağı çektiğini belirten Kluge, Eylül ayı rakamlarının tüm Avrupa için bir uyarı niteliğinde olması gerektiğini sözlerine ekledi. Salgınla ilgili son rakamlara bakıldığında, İngiltere, Fransa ve İspanya gibi ülkeler Eylül ayında son aylardaki en büyük artışı yaşıyor. Buna bağlı olarak önlemler tekrar devreye girmeye başladı.

BBC News, (18 Eylül 2020), Coronavirus: WHO warns Europe over 'very serious' Covid surge, Erişim adresi: <https://www.bbc.com/news/world-europe-54189575>

8) AB SANOFI-GSK İLE ANLAŞTI

İngiliz şirketi AstraZeneca ile koronavirüse karşı geliştirilen aşı için 300 milyon dozluk bir anlaşma yapan AB Komisyonu, Sanofi-GSK ortak girişimiyle de benzer bir anlaşma yaptı. AB Komisyonunun yaptığı ikinci anlaşmaya göre 300 milyon doz aşının AB'ye 2021 yılının ilk yarısında teslim edilmesi bekleniyor. Anlaşmaya ilişkin açıklamalarda bulunan AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Sanofi-GSK ile yapılan anlaşmadan sadece AB vatandaşların yararlanmayacağını, dünyadaki yoksul ve muhtaç kişilerin de ilaca ulaşmasının sağlanacağını belirtti. Komisyonun diğer ilaç şirketleriyle de görüşme halinde olduğu biliniyor. Sağlık ve Gıda Güvenliğinden Sorumlu AB Komiseri Stella Kyriakides ise yapılan ikinci anlaşmanın önemine değinerek, bu anlaşmanın AB aşı stratejisinde başka bir mihenk taşı oluşturmakta olduğunu söyledi. Ayrıca AB, Dünya Sağlık Örgütü, Küresel Aşı ve Bağışıklama İttifakı ve Salgın Hastalıklara Hazırlık İçin Yenilik Koalisyonu ortak girişimi olan COAX ile iş birliği yaparak düşük ve orta gelirli ülkelere destek olacak.

Fierce Pharma, (18 Eylül 2020), Sanofi, GlaxoSmithKline score EU supply pact for 300M coronavirus shots, Erişim Adresi: <https://www.fiercepharma.com/manufacturing/sanofi-gsk-score-eu-vaccine-supply-deal-for-300m-doses-covid-19-shot>

European Commission, Press Corner, (18 Eylül 2020), Coronavirus: the Commission signs second contract to ensure access to a potential vaccine, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1680

9) AB'DEN NORMALLEŞEN İSRAİL-KÖRFEZ ÜLKELERİNE DESTEK

AB, normalleşme sürecine giren İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri ve Bahreyn'in ilişkilerine destek verdiğini açıkladı. Geçtiğimiz günlerde İsrail ve körfez ülkeleri, normalleşme süreci üzerinde bir mutabakata vararak Beyaz Saray'da normalleşme anlaşmasını imzalamışlardı. Bu gelişme üzerine AB Dışişleri ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, İsrail Dışişleri Bakanı Gabi Ashkenazi ile telefon görüşmesi yaparak normalleşmeye verdikleri desteğin yanı sıra Orta Doğu'da kalıcı barış, istikrar ve refahı amaçlayan bölgesel iş birliğini geliştirmek için de hazır olduklarını söyledi.

Filistin sorunu sebebiyle olumsuz yönde ilerleyen AB-İsrail ilişkilerinin, görüşmenin ardından olumlu seyredebileceğine dair yorumlar yapıldı. Filistin sorunundan dolayı 12 yıldır AB ve İsrail arasında ortak konsey toplantıları yapılmıyordu. Borrell, normalleşmenin dışında AB'nin İsrail-Filistin politikasında bir değişiklik olmadığını belirtirken; İsrail ile Filistin'in arasında uluslararası hukuk nezdinde yapılacak bir müzakere sonucunda iki devletli bir çözüme ulaşılması gerektiğini de vurguladı.

European Jewish Press, (18 Eylül 2020), Change in the air between Israel and the EU ? EU's foreign policy calls Israel's FM to express support for the normalization process with the Gulf states, Erişim Adresi: <https://ejpress.org/change-in-the-air-between-israel-and-the-eu-eus-foreign-policy-calls-israels-fm-to-expresses-support-for-the-normalization-process-with-the-gulf-states/>

European Union External Action, (18 Eylül 2020), Israel: High Representative/Vice-President Borrell speaks to Foreign Minister Ashkenazi, Erişim Adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/85367/israel-high-representativevice-president-borrell-speaks-foreign-minister-ashkenazi_en

10) AB GÖÇ POLİTİKASINI DEĞİŞTİRECEK

AB Komisyonu İçişleri Komiseri Ylva Johansson 23 Eylül Çarşamba yapılacak toplantıyla ilgili açıklamalarda bulundu. Komiser, Dublin Konvansiyonu olarak bilinen göç mutabakatının değiştirileceğini belirtti. 1990 yılında AB üye devletlerinin birkaçı tarafından imzalanan Dublin Konvansiyonu, 1997 yılında yürürlüğe girmişti. Konvansiyon, AB sınırlarına ayak basan sığınmacılara iltica hakkını tanımmasıyla biliniyor. Zaman içerisinde konvansiyonu sırayla kabul eden ve uygulamaya başlayan üye devletler (Danimarka hariç), 2015 yılında AB'ye yönlü büyük göç dalgası nedeniyle konvansiyonu askıya almaya başlamışlardı. AB Komisyonu İçişleri Komiseri Ylva Johansson, göç konusunda AB üye ülkeleri için çok açık bir şekilde gönüllü dayanışmanın yeterli olmadığını ve zorunlu dayanışma mekanizmasının şart olduğunu söyledi. Ayrıca Johansson, üye ülkelerin birkaç battaniye gönderimi gibi kolay yollara başvurarak sorumluluk almaktan kaçamayacaklarını; ülkelerin büyüklüklerine ve kapasitelerine göre hareket etmeleri gerektiğini de sözlerine ekledi. Daha önce de gündeme alınan zorunlu dayanışma mekanizması, Macaristan ve Polonya tarafından reddedilmişti. İçişleri Komiseri, sığınma ve göç hakkında ele aldıkları yeni öneriler ile birlikte aynı görüşlere sahip olmayan ülkelerle ortak bir zeminde buluşacaklarını düşündüğünü söyleyerek 23 Eylül Çarşamba günü yeni önerileri açıklayacaklarını basın mensuplarına aktardı.

Euobserver, (18 Eylül 2020), Commissioner: No one will like new EU migration pact, Erişim Adresi: <https://euobserver.com/migration/149475>

11) AB, BATI BALKANLAR ÜLKELERİNE YÖNELİK AÇIKLAMADA BULUNDU

Avrupa Birliği'nden yapılan açıklamada, Batı Balkan ülkelerinin tam üyelik için demokrasi, hukuk, insan hakları, azınlık haklarıyla bölgedeki taraf ülkeler arasındaki sorunların iyileştirilmesi ve çözümü üzerinde özenle durulmasının elzem olduğu belirtildi. AB'ye aday ülke statüsünde bulunan Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan özelinde açıklamalarda bulunan Olivér Várhelyi, AB kurallarına uyum sağlamanın ve gerçek anlamda reformları gerçekleştirmenin önemine vurgu yaparak hukukun üstünlüğünü, insan hakları ve azınlıkların korunmasını garanti altına almanın üyelik için zorunlu olduğuna dikkat çekti. Ayrıca Avrupa Birliği'nin aday ülkelerin demokratik kriterleri karşılmasına yardımcı olduğunu ve bu konuda destek de sağladığını sözlerine ekledi. Daha sonra Sırbistan ve Kosova arasında devam eden 'Belgrad ve

Priştine Diyalogu' süreci üzerine de açıklamalarda bulunan Várhelyi, Sırbistan'ın diyalog sürecinde karışık bir tablo çizdiğini, ancak ilerleme gördüğünü ifade etti.

European Western Balkans News, (18 Eylül 2020), Várhelyi: The enlargement process is not automatic, it is only possible with real reforms in candidate countries, Erişim Adresi: <https://europeanwesternbalkans.com/2020/09/18/varhelyi-the-enlargement-process-is-not-automatic-it-is-only-possible-with-real-reforms-in-candidate-countries/>

12) AB'DEN RUSYA'YA KIRIM VE UKRAYNA VATANDAŞLARINI BIRAKMA ÇAĞRISI

Avrupa Birliği Komisyonu Sözcüsü Peter Stano tarafından yapılan yazılı açıklamada, Kırım'da gözaltına alındıktan sonra Rusya'da hapis cezasına çarptırılan 7 Kırım Tatarı ile yasa dışı olarak tutuklanan Ukrayna vatandaşlarını serbest bırakması istendi. 7 Kırım Tatarı hakkında Rusya'nın Rostov kentinde 17 Eylül'de yapılan mahkemede 13 yıldan 19 yıla kadar hapis cezası verildiğini hatırlatan Stano, "AB, Rusya'ya bu kararı geri alması ve yasa dışı şekilde tutuklanan tüm vatandaşları derhal serbest bırakılması çağrısında bulunmaktadır." dedi.

Stano ayrıca AB'nin, Rus yasalarının Kırım ile Sivastopol'da uygulanmasını ve Ukrayna vatandaşlarının Kırım'dan yargılama için Rusya'daki mahkemelere götürülmesini tanımadığını belirterek, "AB, Rusya'dan Kırım Tatar toplumu üzerindeki baskısını sonlandırmasını beklemektedir." şeklinde konuştu.

Unrepresented Nations and Peoples Organization, (18 Eylül 2020), Crimean Tatars: EU Calls on Russia to Release Illegally Detained Ukrainians, Erişim Adresi: <https://unpo.org/article/22070>

13) AB LİDERLERİNDEN GINSBURG'A ÖVGÜ

AB Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu Başkanları ile birçok Avrupa ülkesi lideri, ABD Yüksek Mahkemesi Yargıç Ruth Bader Ginsburg'un vefatının ardından başsağlığı dileklerini övgü dolu ifadelerle paylaştı. Yüksek Mahkeme'de görev yapan ikinci kadın yargıç olan Ginsburg'un insan hakları ve cinsiyet eşitliğinin yılmaz bir savunucusu olduğunu belirten ve kendisi de Komisyon'un ilk kadın başkanı olan Ursula von der Leyen, merhum yargıçın kadınların tüm önemli mevkilerde görev alabileceğini ispatladığını belirtti. Komisyon başkan yardımcısı Frans Timmermans da Ginsburg'un dünyadaki insan hakları savunucuları arasında hak ettiği yeri aldığını ifade etti. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ise Ginsburg'un adalet, cinsiyet eşitliği ve temel haklara saygı alanlarında bıraktığı olağanüstü mirasın kendileri için her zaman ilham kaynağı olacağını bildirdi. İspanya başbakanı ve diğer Avrupalı diplomatlar da ABD yüksek yargıçının vefatından duydukları derin üzüntüyü dile getirdi. Görevi sırasında cinsiyet ayrımcılığına karşı mücadelede ön saflarda yer alan Ginsburg, yaşamının sonraki yıllarında da feminist harekete katıldı. İnsan hakları, kadın-erkek eşitliği ve hukukun üstünlüğü gibi kurucu değerlere sahip olan AB'nin bu değerlerin kişisel bir savunucusu olan ABD Yüksek Mahkemesi yargıç Ginsburg'u vefatının ardından övmesi önemli bir detay olarak kabul edilebilir.

Politico, (19 Eylül 2020), European leaders pay tribute to Ruth Bader Ginsburg, Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/article/european-leaders-pay-tribute-to-ruth-bader-ginsburg/>

News Europeans, (20 Eylül 2020), Statement on Justice Ruth Bader Ginsburg by MEDEL Europe, Erişim Adresi: <https://neweuropeans.net/article/3400/statement-justice-ruth-bader-ginsburg-medel-europe>

14) AB, TÜRK ŞİRKETİNİ AMBARGO LİSTESİNE ALDI

AB, Libya'ya yönelik BM silah ambargosunu ihlal etmekle suçlanan taraflara karşı yaptırımlarını 21 Eylül Pazartesi günü duyurmaya hazırlanıyor. Avrupa Birliği diplomatları 18 Eylül Cuma günü yaptıkları açıklamada, üye ülkelerin Libya'ya silah gönderilmesine gemi, uçak ya da başka yollarla yardımcı olan kişi

ve kurumlara yaptırım uygulayacağını belirtti. Yaptırım uygulanacak 3 şirketten birinin bir Türk şirketi olduğu açıklandı.

Şirketlerin kara listeye alınmasına ve AB'deki varlıklarının dondurulmasına neden olacak yaptırımların, Pazartesi günü Brüksel'de yapılacak bir toplantıda AB dışişleri bakanları tarafından onaylanması ve ardından yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Asharq al-Awsat, (19 Eylül 2020), EU to Sanction Violators of UN Arms Embargo on Libya, Erişim Tarihi: <https://english.aawsat.com/home/article/2516541/eu-sanction-violators-un-arms-embargo-libya>

15) TONY BLAIR BREXIT SÜRECİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALARDA BULUNDU

Tony Blair, Brexit'in gerçekleşmesinin ardından Kuzey İrlanda'ya barış getiren 1998 Hayırlı Cuma Anlaşması'nın bozulacağını ve İrlanda Cumhuriyeti ve Kuzey İrlanda arasındaki sınırın açık kalmasının mümkün olmayacağını vurguladı. Blair "İngiltere'nin, AB hukukunu geçersiz kılan düzenlemeler yapılmasına olanak tanıyan bir yasayı geçirmesi halinde bu durumun uluslararası hukuku ihlal anlamına geleceğini" sözlerine ekledi. Brexit sürecinin Birleşik Krallık ekonomisi ve sterlin üzerindeki baskısı devam ederken Blair, bu süreçten iç pazar ekonomisinin de büyük ölçüde etkileneceği iddiasında bulundu.

Ek olarak bu hafta İngiliz Hükümeti, çekilme anlaşmasının İrlanda Birleşik Krallık sınırının bütünlüğünü korumak için müzakere ettiği kısımlarını geri alabileceğini açıklamıştı. Bu durum hükümet avukatlarının istifası ile sonuçlanmıştı. Nitekim hükümet avukatlarından biri olan Amal Clooney Dışişleri Bakanı Dominic Raab'a, yazdığı mektupta "hükümetin şu anda müştereklerden önce anlaşmayı geçersiz kılacak bir tasarıyı kabul etmesinden ve bunun uluslararası hukuku ihlal etmesinden "korktuğunu" iletmış ve akabinde görevinden istifa etmişti.

CyprusMail, (20 Eylül 2020), UK parliament to decide EU's good faith, Erişim Adresi: <https://cyprus-mail.com/2020/09/20/uk-parliament-to-decide-eus-good-faith/>